

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการให้ความสนับสนุนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การจัดนิทรรศการ การเล่านิทาน การแนะนำหนังสือ การแข่งขันตอบปัญหา และการรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน โดยได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้เป็นครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2528 จำนวนกลุ่มละ 426 คนจากจำนวนโรงเรียน 426 โรงเรียน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 852 คน

ผู้วิจัยดำเนินการเลือกตัวอย่างประชากรตามลำดับชั้นดังต่อไปนี้

1. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่จะทำการวิจัยร้อยละ 25 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด (ระบอบ กฤษฎีกา 2524 : 12) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดาได้โรงเรียนที่จะทำการวิจัยทั้งสิ้น 107 โรงเรียน
2. ได้ตัวอย่างประชากรที่เป็นครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน ดังนั้นจากโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างจากข้อ 1 จำนวน 107 โรงเรียน ก็จะได้ตัวอย่างประชากรที่เป็นครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มละ 107 คน รวมเป็นตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 214 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามสำหรับครูบรรณารักษ์
2. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. การวางแผนในการสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด

โรงเรียนประถมศึกษา จากหนังสือ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา

1.2 รวบรวมบทความและเนื้อหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น ด้านการให้ความสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การจัดนิทรรศการ การเล่านิทาน การแนะนำหนังสือ การแข่งขันตอบปัญหา และการรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน ซึ่งจากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2527 : 34-45) และ พวา พันธุ์เมฆา (2528 : 164-192) พบว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประถมศึกษาทั้ง 5 กิจกรรมนั้นห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาทั่ว ๆ ไปอาจจัดขึ้นได้ ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละโรงเรียน

2. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะของแบบสอบถามแต่ละชุด เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของครูบรรณารักษ์ และผู้บริหารโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ด้านการให้ความสนับสนุนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ การให้งบประมาณ และการส่งเสริมบุคลากร

2.1.2 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัด จุดประสงค์ในการจัด วิธีการจัด การประเมินผล และปัญหาในการจัด

2.2 นำเนื้อหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา มาประมวล เขียนเป็นรายการเพื่อสอบถามครูบรรณารักษ์

และผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในด้านต่าง ๆ โดยเรียงลำดับคำถามให้อยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน และเกี่ยวเนื่องกันตามลำดับความสำคัญ เป็นแบบสอบถามครูบรรณารักษ์ 1 ฉบับ และแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน 1 ฉบับ แบบสอบถามแต่ละฉบับมีลักษณะดังนี้

แบบสอบถามครูบรรณารักษ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถาม เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในด้านการจัดนิทรรศการ การเล่านิทาน การแนะนำหนังสือ การแข่งขันตอบปัญหา และการรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน

ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ลักษณะคำถาม เป็นแบบปลายเปิด

แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถาม เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในด้านงบประมาณ และการส่งเสริมบุคลากร ลักษณะคำถาม เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่าง

2.3 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามในด้านความครอบคลุม และการใช้ภาษา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

3. การสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับโรงเรียนซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร เป็นครูบรรณารักษ์ จำนวน 10 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน

3.2 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จนเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

แบบสอบถามครูบรรณารักษ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียน

ประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น

1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	5 ข้อ
2. การจัดนิทรรศการ	8 ข้อ
3. การเล่านิทาน	10 ข้อ
4. การแนะนำหนังสือ	7 ข้อ
5. การแข่งขันตอบปัญหา	6 ข้อ
6. การรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน	5 ข้อ

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 2 ข้อ

แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

โดยแบ่งเป็น

1. ด้านงบประมาณ	6 ข้อ
2. ด้านการส่งเสริมบุคลากร	14 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำแบบสอบถามไปถาม ครูบรรณาธิการและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 24 เขต จำนวน 107 โรงเรียน โดยส่วนใหญ่ของแบบสอบถามจะนำไปให้ที่โรงเรียนพร้อมทั้งเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขอจดหมายแนะนำตัวจากคณบดี บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ออกหนังสือไปยังสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการทำการวิจัย
2. ติดต่อกับสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ไปยังเขตการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลต่อไป
3. ผู้วิจัยนำจดหมายแนะนำตัวเอง ซึ่งออกจากสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ไปติดต่อกับเขตการศึกษา หรือโรงเรียนโดยตรง

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม จำนวน 206 ฉบับ แยกประเภทแบบสอบถามได้ดังนี้

1. แบบสอบถามครูบรรณาธิการ จำนวน 104 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามครูบรรณาธิการที่ได้รับคืนร้อยละ 97.20 ของจำนวนแบบสอบถามครูบรรณาธิการที่ส่งไปทั้งหมด
2. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 102 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับคืนร้อยละ 95.33 ของจำนวนแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีวิธีการดังต่อไปนี้ คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียน การวิเคราะห์
แบ่งออก เป็น

1. ส่วนที่เป็นแบบ เลือกตอบ วิเคราะห์โดยคำนวณค่าร้อยละของคำตอบ
2. ส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ เกี่ยว
กับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่ง
เป็นคำถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยนำคำตอบมาจัดแยกประเภทและเรียงลำดับจากมาก
ไปหาน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย